

فرشاد گلزاری

از سال ۲۰۱۱ میلادی وزمانی که بحران در سوریه یکباره تمام کشور را درگیر خود کرد، علاوه بر مشکلات نظامی و امنیتی، در محور سیاسی و دیپلماتیک هم اوضاع دگرگون شد. روزانه ده‌ها و صدها نفر کشته یا زخمی می‌شدند و یا مجبور به ترک خانه و کاشانه خود بودند، اما در سوی دیگر میدان و در پشت سنگرهای سیاسی بحران سوریه اوضاع به طریقی دیگر طی می‌شد. اولین کشورهایی که به بحران سوریه واکنش نشان دادند همسایگان این کشور بودند.

ترکیه به عنوان همسایه شمالی سوریه که روزی رئیس جمهوری آن با بنشار اسد روابط خانوادگی نزدیک داشت، به یکی از دشمنان بی‌چون و چرای دمشق تبدیل شد و تا جایی پیش رفت که اشغال خاک این کشور را در دستور کار قرار داد و حتی کمک‌های تسلیحاتی به داعش در خاک سوریه را از دست‌رسان‌تر از هر دولت دیگری شروع کرد.

قطری‌ها هم که با ایدئولوژی یعنی نظام سیاسی دمشق همخوانی نداشتند پترو دلارهای خود را در رقابت با عربستان سعودی روانه سوریه کردند تا هم بتوانند ساختار سیاسی متشنب به بنشار اسد را نابود کنند، و هم اینکه در نهایت اگر وارد بازی سیاسی با عربستان در محور بحران شدند، منافع خود را به صورت ضمنی و سپس عینی تأمین کنند.

در سوی دیگر ماجرا هم امارات متحده عربی به عنوان قطب سرمایه‌گذاری دنیای عرب و جهان اسلام حضور داشت. اماراتی‌ها کمی بعد از قطر و عربستان وارد مجادله سوریه شدند و آنها هم در حد توان مقدار هنگفتی بودجه وارد این کشور کردند تا در نهایت بتوانند دمشق را پس از فرونشست غبار جنگ با خود هماهنگ کنند و بر اساس راهبرد خود وارد تعامل با آن شوند. عمان در این میان همانند دهه‌های گذشته صرفاً تماشاچی بود اعلام بی‌طرفی کرد ولی

اعضای شورای همکاری خلیج فارس راه حل سیاسی را در سوریه برگزیدند؛

وساطت ریاض برای آشتی عربی با دمشق

در سوی دیگر میدان بحری و کویت حضور داشتند که این دو کشور هم در حد وسیع و توان خود میلیاردها دلار روانه میدان جنگ سوریه کردند. حتی در روزهای آغازین جنگ دیده شد که یکی از نمایندگان پارلمان کویت در میان نیروهای القاعده

در حال تخلیه مهمات سنگین بود تا بتوانند از آن علیه مواضع ارتش سوریه استفاده کنند. تعداد اقدامات کشورهای عربی که عموماً دولت‌های مستقر در حاشیه خلیج فارس به شمار می‌روند به خوبی نشان داد که سوریه در طول بیش از یک دهه جنگ، صرفاً با مخالفان داخلی و تروریست‌های القاعده و داعش دست به گریبان نبوده است، بلکه چند کشور منطقه به انضمام طیف‌های انشعابی از جریان‌های رادیکال در مسیر مبارزه علیه سوریه حضور داشتند و همین موضوع کار را برای دمشق بیش از پیش سخت و دشوار کرده بود.

گام‌های ریاض برای آشتی عربی

با گذشت بیش از ۱۱ سال از آن روزها و با اینکه نمی‌توان گفت که بحران سوریه به صورت کامل حل

نمایندگان کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس به انضمام مصر، اردن و عراق بود که محوریت این نشست را باید گفت و گو درباره بازگشت سوریه به اتحادیه عرب دانست که در روز گذشته (شنبه) وزارت خارجه عربستان در پایان نشست مشورتی کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس، مصر، اردن و عراق بیانیه‌ای درباره سوریه صادر کرد. در این بیانیه آمده است که راه حل سیاسی تنها راه حل بحران سوریه است و وجود نقش رهبری عربی در تلاش‌هایی با هدف پایان بحران و ایجاد سازوکارهای لازم برای این نقش و نیز افزایش مشورت بین کشورهای عربی به طوری که تضمین‌کننده موفقیت این تلاش‌ها باشد، اهمیت دارد.

همچنین در این نشست گفته شد که وزیران بر اهمیت حل بحران انسانی و ایجاد فضایی مناسب جهت دست‌رسی تمام مناطق سوریه به کمک‌ها و بازگشت امن آوارگان به وطن‌شان و ایجاد تدابیر بیشتر توافق کردند، به طوری که این توافق به ثبات در اوضاع در کل خاک سوریه کمک کند. از سوی دیگر وزیران بر اهمیت مبارزه با انواع تروریسم و تشکیلات تروریستی و مبارزه با قاچاق مواد مخدر تأکید کرده و ایجاد سازمان‌های دولتی برای حفظ حاکمیت سوریه در خاک این کشور به منظور پایان دادن به حضور شبه‌نظامیان مسلح و مداخلات خارجی در امور داخلی سوریه را مهم دانستند.

آنچه در این میان باید مورد نظر قرار بگیرد این است که اساساً در نشست‌هایی که در عربستان برگزار شد هیچگونه موضعی مبنی بر مخالفت یا موافقت با بازگشت سوریه به اتحادیه عرب مطرح نشد و به صورت کلی باید گفت که این نشست صرفاً در حد رد و بدل شدن نظرات کشورهای حاضر در نشست در مورد سوریه بود. حال باید دید که تا برگزاری نشست‌های آتی در مورد بازگشت سوریه به اتحادیه عرب، اتفاق خاصی در منطقه رخ خواهد داد یا اینکه پس از ۱۲ سال قرار است دمشق وارد حلقه دوستان عرب خود شود.

باید دید که تا برگزاری نشست‌های آتی در مورد بازگشت سوریه به اتحادیه عرب، اتفاق خاصی در منطقه رخ خواهد داد یا اینکه پس از ۱۲ سال قرار است دمشق وارد حلقه دوستان عرب خود شود

حالا در این میان و با گذشت چند روز از چرخش عربستان به سوی سوریه و پس از دیدار وزیر خارجه عربستان سعودی با همتای سوری خود شاهد آن هستیم که ریاض در حال میدان‌داری و میانجی‌گری برای ایجاد آشتی میان سوریه با کشورهای عربی منطقه است. بر اساس اعلام قبلی مقامات عربستان سعودی، روز جمعه این کشور میزبان وزرای خارجه و

فصل شده است؛ آثاری از بهبود اوضاع دیده می‌شود. آنچه در این میان باید مورد توجه قرار بگیرد این است که اساساً تخلیه سفارتخانه کشورهای عربی و به خصوص دولت‌های مستقر در حاشیه خلیج فارس باعث شد تا سوریه از حیث سیاسی تحت فشار قرار بگیرد اما در نهایت با آرام شدن بخش اعظمی از خاک سوریه، همان کشورهای عربی مجدداً به رهبری عربستان سعودی به دنبال احیای روابط خود با دمشق هستند. باید توجه داشت که سوریه به دلیل موقعیت جغرافیایی خود برای کشورهای شورای همکاری خلیج فارس و سایر کشورهای عربی مانند عراق، مصر، اردن و حتی کشورهایی نظیر ایران و ترکیه از اهمیت بالایی برخوردار است که بخشی از این اهمیت به موضوعات اقتصادی و بخشی دیگر به مسائل سیاسی و امنیتی برمی‌گردد.

جهان نما

آشوب در خارطوم؛

درگیری گسترده میان ارتش و نیروهای واکنش سریع سودان

منابع خبری دیروز (شنبه) اعلام کردند که درگیری مسلحانه در مرکز و جنوب خارطوم پایتخت سودان و همچنین شهر «مروی» میان نیروهای ارتش و نیروهای واکنش سریع شکل گرفته است. شبکه الجزیره اعلام کرد که درگیری‌ها در نزدیکی کاخ ریاست جمهوری سودان و مقر ارتش و محل اقامت عبدالفتاح البرهان، رئیس شورای حاکمیتی سودان شکل گرفته است و حالتی از عقب‌و‌وحشت اهالی خارطوم را فراگرفت. در پی این درگیری، ارتش سودان خیابان‌های منتهی به کاخ ریاست جمهوری را مسدود کرد و خودروهایی زرهی خود را در شهر ام درمان مستقر کرد. منابع وابسته به ارتش سودان در این باره اعلام کردند که نیروهای واکنش سریع به رهبری محمد حمدان دقلو حمیدتی در صدد تسلط بر مقر فرماندهی کل ارتش سودان هستند. منابع رویترز نیز اعلام کردند که صدای تیراندازی شدیدی در نزدیکی فرماندهی کل ارتش سودان و مقر وزارت دفاع این کشور در مرکز خارطوم شنیده شده است. اسکای نیوز عربی نیز از تسلط نیروهای واکنش سریع بر فرودگاه خارطوم خبر داد. روزنامه السودانی گزارش داد که فرودگاه بین‌المللی خارطوم روز شنبه در بجه‌وحه درگیری بین نیروهای واکنش سریع سودان (RSF) و ارتش منظم این کشور، پروازهای خود را متوقف کرد. فرودگاه همه پروازها را به دلیل نگرانی‌های امنیتی لغو کرده است.

نیروهای واکنش سریع سودان در بیانیه‌ای در این باره اعلام کردند که از ورود تعداد زیادی از نیروهای مسلح به مقر آنها در اردوگاه «سوبا» در خارطوم غافلگیر شده است؛ چرا که نیروهای حاضر در آنجا را محاصره کرده و سپس با انواع سلاح‌های سنگین و سبک به آنها حمله کردند. در این بیانیه آمده است که نیروهای واکنش سریع از مردم سودان و افکار عمومی بین‌المللی و منطقه‌ای می‌خواهند که این رفتار بزدلانه را محکوم کنند.

نیروهای واکنش سریع در ادامه بیانیه خود از تماس با طرف‌های بین‌المللی و میانجیگران در سودان در این باره خبر داد. نیروهای واکنش سریع در بیانیه‌ای دیگر اعلام کردند: رهبری نیروهای پشتیبانی سریع به مردم سودان و افکار عمومی منطقه‌ای و بین‌المللی اطلاع می‌دهد که نیروهای مسلح هم‌زمان به مواضع و مقرهای نیروهای واکنش سریع در خارطوم، مروی و چند شهر دیگر حمله کردند.

در این بیانیه آمده است: نیروهای واکنش سریع ضمن دفاع از خود و پاس‌خوایی به نیروهای متخاصم، خسارات سنگینی به آنها وارد کردند، توانستند فرودگاه و پایگاه مروی را تحت کنترل خود در آورند و متجاوزان را در سوبا بیرون کنند و همچنین کنترل فرودگاه خارطوم را به دست بگیرند.

این نیروها همچنین در ادامه از اعضا و کارکنان نیروهای مسلح سودان خواستند که در کنار حق بایستند و از آنها حمایت کنند. در همین راستا، دفتر سخنگوی نیروهای مسلح سودان نیز در بیانیه‌ای کوتاه گزارش داد: نیروهای واکنش سریع در ادامه راه خیانت و توطئه خود سعی کردند به نیروهای ما در شهر الریاضه (جنوب خارطوم) و مناطق دیگر حمله کنند.

در این بیانیه تأکید شده است که که نیروهای مسلح سودان با حمله نیروهای واکنش سریع مقابله کردند. ارتش سودان روز پنجشنبه با صدور بیانیه‌ای نادر اعلام کرد که استقرار نیروهای واکنش سریع در خارطوم و چندین شهر غیرقانونی بوده و بدون هماهنگی با نیروهای مسلح صورت گرفته است. دلیل این بیانیه ارتش، بنا به گزارش رسانه‌ها، استقرار ناگهانی واحدهای واکنش سریع در نزدیکی فرودگاه شهر مروی در شمال کشور بوده است.

عریبه به نقل از منابع گزارش داد که ارتش سودان نیز «در صورت نبود امنیت» واحدهایی را در مروی مستقر کرده است. این شبکه تلویزیونی گفت که ارتش سودان به نیروهای واکنش سریع زمان مشخصی برای تخلیه شهر داده است. به نوبه خود، فرماندهی شبه نظامی حضور خود در مروی را بخشی از وظایف خود دانست.

ماکرون لایحه جنجالی اصلاحات بازنشستگی را امضا کرد

روزنامه «لومتن» گزارش داد که امانوئل ماکرون، رئیس جمهوری فرانسه سرانجام اصلاحات بحث‌برانگیز بازنشستگی را به امضا رسانده و به قانون تبدیل کرد. بر اساس گزارش این روزنامه، این قانون صبح دیروز (شنبه) در روزنامه فرانسوی «ژورنال افسیبل» منتشر شد که به این معناست که به دست رئیس جمهوری فرانسه به امضا رسیده است. روز جمعه، شورای قانون اساسی فرانسه ماده کلیدی لایحه اصلاح حقوق بازنشستگی را تصویب کرد که به تدریج تا سال ۲۰۳۰ سن بازنشستگی در فرانسه را از ۶۲ سال به ۶۴ سال افزایش می‌دهد. ماکرون قرار بود این لایحه را ظرف ۴۸ ساعت امضا کند. در بجه‌وحه اعتراضات روز جمعه، اتحادیه‌های کارگری فرانسه از ماکرون خواستند لایحه اصلاحات بازنشستگی را امضا نکنند و از مردم این کشور خواستند تا در روز اول ماه مه در یک اعتصاب سراسری علیه این اصلاحات دست به اعتصاب سراسری بزنند.

اردوغان خواستار تنظیم قانون اساسی جدید ترکیه شد

رئیس جمهوری ترکیه خواستار شکل‌گیری قانون اساسی جدیدی برای این کشور شد که آرزوهای و بایه‌های تمامی اقشار جامعه را در برگیرد. به گزارش آناتولی، رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه در مراسم کلنگ‌زنی برای احداث مسکن و واگذاری بیش از ۱۴۰۰ واحد مسکونی و ۱۷ مغازه در استانبول دیار بکر گفت: بیایید یک قانون اساسی جدید، مدنی و آزادی‌خواه وضع کنیم که رویاهای تمامی مردم این کشور را در برگیرد. این درخواستی برای کل ۸۵ میلیون جمعیت ترکیه است. اردوغان در جریان سخنرانی در دیار بکر که بزرگ‌ترین شهر کرندشین ترکیه محسوب می‌شود، به صحبت درباره هزاران نفری که توسط گروه «پ‌ک‌ک» کشته شدند، پرداخت و گفت، این گروه در فکر حمایت

از احیای روابط دیپلماتیک در سال ۱۹۹۵، نشان‌دهنده تعهدش برای بهبود بیشتر روابط باشد. با وجود نگرانی‌ها در مورد سابقه حقوق بشری ویتنام، واشنگتن هانوی را جزء کلیدی استراتژی خود می‌داند.

خبر

وقوع انفجاری مهیب نزدیک محل سخنرانی نخست‌وزیر ژاپن

راديو ژاپن نیز تصاویری از حضور نیروهای امنیتی و پلیس که فردی را بازداشت کرده‌اند و جمعیت در این مکان حضور دارد، منتشر کردند. ژاپن پس از ترور شینزو آبه، نخست‌وزیر سابق این کشور تدابیر امنیتی را تشدید کرده است. او نیز در حین سخنرانی در رویدادی انتخاباتی در ژوئیه ۲۰۲۲ مورد تیراندازی قرار گرفت و ترور شد.

رسانه‌های ژاپنی صبح دیروز (شنبه) از شنیده شدن صدای انفجاری مهیب در اطراف محل سخنرانی نخست‌وزیر این کشور در شهر واکایاما خبر دادند. بر اساس گزارش رادیو ژاپن، این حادثه در ساعت ۳:۰۰:۱۱ دقیقه صبح دیروز به وقت ژاپن و ۲:۳۰ دقیقه به وقت جهانی رخ داد. این انفجار بعد از پایان بازدید فومیو کیشیدا نخست‌وزیر ژاپن از آب‌های ماهیگیری سایکاساکی در واکایاما در حالیکه آماده سخنرانی علنی می‌شد، رخ داد. این رادیو گزارش داد قبل از شروع سخنرانی نخست‌وزیر صدای انفجار مهیبی که دور از محل سخنرانی نبود، شنیده شد. گفته شد فردی پس از این حادثه بازداشت شد و نخست‌وزیر آسیبی ندیده است. در عین حال خبرگزاری کیودو گزارش داد، بمبی دوزخ به سمت نخست‌وزیر پرتاب شد. طبق گزارش کیودو، کیشیدا سخنرانی خود را در واکایاما لغو کرد و به مقر پلیس واکایاما منتقل شد.

خبر

سفر وزیر خارجه آمریکا به ویتنام پس از ۵۰ سال

از احیای روابط دیپلماتیک در سال ۱۹۹۵، نشان‌دهنده تعهدش برای بهبود بیشتر روابط باشد. با وجود نگرانی‌ها در مورد سابقه حقوق بشری ویتنام، واشنگتن هانوی را جزء کلیدی استراتژی خود می‌داند.

پنجاه سال پس از خروج آخرین نظامی آمریکایی از «ویتنام جنوبی»، وزیر خارجه آمریکا دیروز (شنبه) در هانوی بر تقویت مناسبات ایالات متحده با «دشمنان» دیرینه‌اش تأکید کرد و به دنبال مقابله با رشد قاطعیت چین در هند-آرام است. به گزارش آسوشیيتدپرس، «آنتونی بلینکن»، وزیر خارجه آمریکا و «فام مین چینه» نخست‌وزیر ویتنام برای تقویت مناسباتشان به سطوح جدید متعهد شدند. این دیدار دو هفته پس از پنج‌همین سالروز خروج نظامیان آمریکایی صورت می‌گیرد که پایانی بر مداخله نظامی مستقیم آمریکا در ویتنام بود. همچنین بلینکن از ساخت سفارت جدید ایالات متحده در پایتخت ویتنام به ارزش ۱.۲ میلیارد دلار خبر داد، پروژه‌ای که دولت بایدن امیدوار است کمتر از ۳۰ سال پس